

Montessorischool de Basis

montessorischool-goes.nl

Sociale Veiligheidsplan

Montessorischool de Basis
versie 2023-2024

Inleiding	3
1. Pedagogisch klimaat in de school	4
1.1 Visie	4
1.2 Doelen rondom sociale veiligheid	4
1.3 Afspraken binnen de groep	4
1.4 Afspraken binnen de school en op het plein (grondwet Vreedzaam)	5
1.6 Voorbeeldgedrag leerkrachten	6
1.7 Privacy	6
2. Inzicht	7
2.1 De wijze waarop onze school een beeld vormt van de beleving van de sociale (on)veiligheid bij alle betrokkenen	7
3. Voorwaarden / taken binnen de school	9
3.1 De vertrouwens/contactpersoon	9
3.2 Intern begeleider	9
3.4 Directeur	9
3.5 Coördinator sociale veiligheid	10
3.6 Aandachtfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling	10
3.7 BHV	10
3.8 Instanties die betrokken zijn bij het ondersteunen van zorgleerlingen	10
3.9 Verwijsindex	12
4. Handelen	13
4.1 Doelen rondom sociale veiligheid	13
5. Preventie	14
6. Signalering	15
7. Borging	15
8. Protocollen	16

Inleiding

Onze school wil graag een veilig leer- en werkklimaat bieden waarin de leerlingen en het personeel zich veilig voelen en zich positief verbonden voelen met de school.

Een veilige school is een school waar voortdurend serieus aandacht wordt gegeven aan het realiseren van een veilig schoolklimaat en aan het voorkomen, herkennen en aanpakken van grensoverschrijdend gedrag.

Een school die kritisch naar zichzelf blijft kijken, en ervoor zorgt dat elk incident leidt tot verkleining van de kans op nieuw grensoverschrijdend gedrag.

In een cultuur waarin zowel leerlingen als medewerkers aan het denken worden gezet over hun houding en handelen en waarin hier open over wordt gepraat.

Dit plan sociale veiligheid is onderdeel van het beleid van Prisma scholengroep zoals het is beschreven in Beleid Sociale Veiligheid.

Veel afspraken zijn vastgelegd in zogenaamde protocollen, die op school aanwezig zijn. Waar dit van toepassing is, wordt hiernaar verwezen.

1. Pedagogisch klimaat in de school

1.1 Visie

Op school zijn er duidelijke regels en afspraken, die ervoor zorgen dat het kind mag zijn wie het is en de kans krijgt zich te ontwikkelen in een veilige omgeving. Acceptatie en respectvolle omgang zijn basisbegrippen voor onze dagelijkse omgang met kinderen. Daarnaast willen wij ervoor zorgen dat Montessorischool de Basis een veilige en prettige omgeving is. Dit is een voorwaarde om tot leren te komen. Pas dan zijn kinderen in staat zich sociaal en emotioneel goed te ontwikkelen.

1.2 Doelen rondom sociale veiligheid

1. Alle kinderen voelen zich bij ons op school veilig, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen;
2. Wij proberen ten allen tijde pestgedrag voor te zijn;
3. Wij benaderen onze leerlingen positief;
4. Wij communiceren helder en duidelijk met ouders omtrent veiligheid;
5. Wij hebben gedragsregels opgesteld en afspraken zijn vastgelegd. Regels en afspraken worden regelmatig herhaald en indien nodig bijgesteld.
6. We bevorderen het zelfvertrouwen van de kinderen door te werken aan een positief zelfbeeld en een zelfbewuste houding.
7. Wij leren de kinderen omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van henzelf en van anderen.
8. Wij leren de kinderen sociale vaardigheden aan, bijvoorbeeld opkomen voor jezelf, omgaan met conflicten en samenwerken.

1.3 Afspraken binnen de groep

Vanuit de visie van Montessori op het proces van de groepsvorming, hebben wij gekozen voor een indeling in heterogene leeftijdsgroepen; 3 leeftijdsgroepen bij elkaar. In de montessorivisie spreken we over 'normalisatie' als we het hebben over het proces van groepsvorming. Kenmerken van deze normalisatie zijn zelfdiscipline, concentratie, onafhankelijkheid, doelgericht werken, initiatief en medeleven.

Het proces van normalisatie van de groep moet elk schooljaar opnieuw groeien. De leerkracht investeert hierin en heeft invloed op dit proces door de kinderen ruimte te bieden in een besloten omgeving, met begrenzing. We hebben het dan over vrijheid in gebondenheid. Dit geldt zowel voor de materialen in de voorbereide omgeving als voor de regels en routines.

In de heterogene (leeftijds)groepen speelt collectieve gehoorzaamheid een rol, het zorgt voor verbinding. De leerkracht kent de stappen die de groep doorloopt om tot die verbinding te komen. Kinderen in een genormaliseerde groep zijn zich, zeker in de bovenbouw, hier ook van bewust. Ze weten dat ze een fijne groep zijn.

1.4 Afspraken binnen de school en op het plein (grondwet Vreedzaam)

- We nemen verantwoordelijkheid voor elkaar, de omgeving en onszelf
- We helpen elkaar
- We hebben respect voor elkaar en onze omgeving
- We zorgen dat iedereen erbij hoort
- We lossen conflicten samen op

1.6 Voorbeeldgedrag leerkrachten

De groepsleerkrachten van Montessorischool de Basis realiseren zich dat hun handelen (bewust of onbewust) invloed heeft op de ontwikkeling en het welbevinden van onze leerlingen. Een voorwaarde voor een positief pedagogisch klimaat is dat het handelen

van de groepsleerkracht consequent is en gericht op de uitgangspunten zoals in de visie beschreven staan. Leerkrachten zijn zich bewust van het uitgangspunt dat gedrag een boodschap is.

De leerkrachten benadrukken dat iedereen zijn goede kanten heeft en dat waardering niet afhankelijk is van cognitieve leerprestaties. Zij besteden aandacht aan de emotionele aspecten van het schoolwerk en letten niet alleen op het resultaat, maar hebben voornamelijk aandacht voor het proces.

1.7 Privacy

Wij zijn ons ervan bewust dat wij de plicht hebben om de privacy van leerlingen en hun ouders te beschermen. Gegevens over thuissituatie, medische informatie, gegevens van hulpverlenende instanties, toetsgegevens etc. worden door ons als privégegevens beschouwd, en worden echter als zodanig zeer zorgvuldig behandeld.

Afspraken:

- De leerlingenadministratie wordt zorgvuldig uitgevoerd en beschermd;
- Leerlingdossiers worden digitaal bewaard
- Mappen/dossiers met gespreksverslagen die in een lokaal aanwezig zijn, worden bij het verlaten van het groepslokaal opgeruimd;
- Gegevens van vertrouwelijke aard, die door leerlingen, ouders of anderen aan de directie of vertrouwenspersoon bekend worden gemaakt, worden discreet behandeld;
- Het verstrekken van leerlinggegevens ten behoeve van onderzoek of observatie door derden, wordt met medeweten van ouders gedaan. Ouders ondertekenen de hiervoor bestemde formulieren;
- Soms kan het gebeuren, dat instanties gegevens opvragen bij school, zonder medeweten van de ouders. Als dit door wettelijke regelgeving verplicht is, zal de school hieraan moeten voldoen. Dit zal echter met de grootst mogelijke terughoudendheid gebeuren;
- Wanneer er sprake is van gescheiden ouders, zal de school desgewenst informatie aan beide ouders verstrekken. In eerste instantie zijn betrokkenen zelf verantwoordelijk voor het doorgeven van informatie aan elkaar.

2. Inzicht

2.1 De wijze waarop onze school een beeld vormt van de beleving van de sociale (on)veiligheid bij alle betrokkenen

Op onze school vinden jaarlijks verschillende vormen van monitoring plaats.

Voor de kinderen uit de groepen 1 en 2 wordt twee keer per jaar de KIIJK!-registratie ingevuld. De verschillende onderdelen van de sociaal – emotionele ontwikkeling komen daarin terug. Bijvoorbeeld bij de basiskenmerken, het zelfbeeld en de lijnen m.b.t. relatie. Dit zijn onderdelen waaraan dagelijks in de lessen aan gewerkt wordt. Tijdens de vele spelsituaties oefenen de leerlingen van groep 1 en 2 allerlei vaardigheden.

In alle groepen worden wellevendheidslesjes gegeven om situaties uit het dagelijks leven te oefenen en kinderen voor te bereiden op de maatschappij. Daarnaast wordt er in iedere groep lesgegeven volgens de aanpak van Vreedzaam.

Er is een jaarlijkse vragenlijst van Vensters die wordt ingevuld door alle leerlingen van groep 6 t/m 8. Afname vindt plaats in mei van dit schooljaar.

Twee keer per jaar vullen we met groep 3 t/m 8 een sociogram in via somatics.

De leerlingen uit de midden- en bovenbouw vullen twee keer per jaar, in januari en juni, in het IEP LVS de vragenlijsten van Hart & Handen in. Zo krijgen leerlingen en de leerkrachten inzicht in het profiel van de leerling op leeraanpak, sociaal-emotionele ontwikkeling en creatief vermogen.

Vier keer per jaar vinden er geplande kindgesprekken plaats waarin ook de sociaal-emotionele ontwikkeling wordt besproken.

Tijdens de vergaderingen van de leerlingenraad komt sociale veiligheid steeds terug. Er wordt dan gesproken over de omgang van leerlingen met elkaar. Hoe zien we dat positief terug in onze school?

Wanneer er problemen zijn tussen leerlingen, hoe die opgelost kunnen worden. De leerlingen van de leerlingenraad hebben daar als afvaardiging van de groepen een voortrekkersrol in om dat in de klassen bespreekbaar te maken in overleg met de groepsleerkrachten.

Deze monitoringen geven antwoord op de volgende vragen:

- Hoe ervaren leerlingen de sociale veiligheid op school?
- Hebben leerlingen te maken met aantasting van de sociale veiligheid, zoals pesten, geweld, discriminatie etc.?
- Hoe is het gesteld met het welbevinden van de leerlingen op onze school?

3. Voorwaarden / taken binnen de school

3.1 De vertrouwens/contactpersoon

De vertrouwenspersonen op onze school zijn Lies Noordhof en Sacha van Waegeningh. De vertrouwenspersoon vervult een spilfunctie in het borgen en bevorderen van de veiligheid op school. Deze persoon is het aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en collega's die ontevreden zijn over school. Samen met deze persoon wordt er gezocht naar een oplossing voor een eventuele klacht. Ook geeft een vertrouwenspersoon gevraagd en ongevraagd advies over het veiligheidsbeleid.

Bij ons op school zijn er 2 personen die deze rol vervullen. Dit heeft een meerwaarde omdat een leerling, ouder of leerkracht dan zelf de keus heeft met wie hij/zij in contact wil komen.

De vertrouwenspersonen geven jaarlijks een presentatie in alle groepen waarin zij uitleggen wat zij voor functie vervullen, waarom en wanneer kinderen bij hen terecht kunnen.

3.2 Intern begeleider

De intern begeleider is Mirjam Ferdinandusse. De intern begeleider heeft regelmatig overleg met de groepsleerkrachten. Tijdens dit overleg worden de vorderingen van de groepen besproken. Hierbij wordt duidelijk gesignaleerd waar de eventuele problemen zitten. De intern begeleider adviseert de groepsleerkracht. Zij begeleidt, waar nodig, de leerkracht bij de aanpak van problemen.

De taak van de intern begeleider is het coördineren van alle contacten en afspraken rondom kinderen met ondersteuning, het begeleiden van collega's, onderzoek doen en het vastleggen van de uitkomsten. De groepsleerkracht blijft altijd verantwoordelijk voor de leerlingen van zijn groep. Zij blijft ook het aanspreekpunt. Wel is het mogelijk dat de intern begeleider, op verzoek van de groepsleerkracht of de intern begeleider zelf, bij een gesprek met ouders aanwezig is.

3.4 Directeur

Bij ons op school is de directeur Sabriene Hendrikse. De directeur is in overleg met leerkrachten en de intern begeleider. Zij is op de hoogte van het welzijn van de kinderen op school. Op aanvraag kan zij aanwezig zijn bij een gesprek met ouder(s)/verzorger(s). In het driewekelijkse overleg dat de directeur heeft met de intern begeleider wordt het welzijn van enkele leerlingen besproken.

3.5 Coördinator sociale veiligheid

Op montessorischool de Basis is de directeur, Sabriene Hendrikse, de coördinator sociale veiligheid. Zij is aanspreekpunt voor alles wat te maken heeft met de sociale veiligheid binnen onze school. Regelmatig heeft zij individuele gesprekken met kinderen om te praten over hun welzijn en de omgang met andere kinderen en volwassenen. Opvallende zaken legt zij vast in een notitie in Parnassys. Deze gesprekken vinden plaats onder schooltijd.

Jaarlijks vullen de leerlingen van de groepen 6 t/m 8 de sociale veiligheidsmonitor in. De sociale veiligheidscoördinator en de IB-er analyseren de resultaten hiervan en vergelijken de resultaten met het jaar daarvoor. Opvallende zaken worden in de team inhoudelijke bespreking besproken met de collega's.

3.6 Aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling

De aandachtsfunctionaris heeft een belangrijke rol bij de implementatie van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de organisatie. De aandachtsfunctionaris bewaakt de interne procedure m.b.t. huiselijk geweld en kindermishandeling en zorgt voor een kwalitatief goed verlopende procedure bij een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling.

3.7 BHV

Een aantal groepsleerkrachten heeft in de afgelopen jaren de opleiding voor BHV-er gevolgd en hebben het diploma behaald. Met dit aantal BHV-ers is er gegarandeerd elke dag een BHV-er aanwezig op school. BHV-ers krijgen jaarlijks een praktijkmiddag. Daarnaast kunnen ook nieuwe groepsleerkrachten opgeleid worden tot BHV-er. Dit alles gaat volgens de richtlijnen van de ARBO-wet.

3.8 Instanties die betrokken zijn bij het ondersteunen van zorgleerlingen

Deze instanties worden alleen met toestemming van ouders/verzorgers benaderd.

- *ondersteuningsteam*

Ouders/verzorgers én leerkrachten kunnen vrijblijvend contact opnemen met CJG, GGD en/of SMWO. Ook bestaat de mogelijkheid dat ouders door de school naar deze professionals worden doorverwezen.

Op deze manier hopen we een bijdrage te leveren aan het verder versterken van de aandacht die er is voor kinderen en hun ouders bij het doormaken van een goede ontwikkeling op het gebied van hoofd, hart en handen van peuter tot jong volwassenen.

- *CJG*

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is een plek waar je met al je vragen over opvoeden en opgroeien naar toe kunt. Het CJG is bedoeld voor kinderen en jongeren tot 23 jaar, (aanstaande) ouders en verzorgers. Ook professionals en vrijwilligers die met jeugdigen werken zijn van harte welkom. Bij het CJG kun je terecht voor informatie en advies en kunnen we je in contact brengen met de juiste zorgaanbieder.

- **GGD**

Als we vermoeden dat de problematiek van het kind gezocht moet worden in een medische oorzaak, nemen we contact op met de schoolarts van de GGD. Het kan ook zijn dat we deze instantie gebruiken om een verwijzing te kunnen krijgen naar de tweedelijns zorg.

In de schoolloopbaan van de kinderen worden ze tweemaal bekeken door de schoolarts, maar uiteraard is het mogelijk om bij individuele gevallen een onderzoek te laten verrichten door de GGD-arts met toestemming van ouders. Hetzelfde geldt voor de schoollogopedist.

- **Stichting Jeugdbescherming west Zeeland (voorheen Intervence)**

De Stichting Jeugdbescherming kan ingeschakeld worden voor advies en ondersteuning bij complexe opvoedproblematiek, jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Vaak zal de betreffende leerling eerst besproken worden in het consultatieteam. Dat is ook vaak de meest directe lijn naar deze instantie. Het intake team bekijkt vervolgens welke hulp er het meest adequaat is. Dit team verwijst dan door naar de eerste- of tweedelijns jeugdzorg.

- **Emergis kind & jeugd**

Bij Emergis Kind & Jeugd kun je terecht na een verwijzing van bijvoorbeeld de huisarts of kinderarts. Zij bieden geestelijke gezondheidszorg aan kinderen van 0 tot 18 jaar.

- **Veilig Thuis**

Veilig Thuis wordt ingeschakeld als er vermoedens of duidelijke signalen zijn van lichamelijke of geestelijke mishandeling of verwaarlozing. Via het consultatieteam bespreken we dit dan binnen het agendapunt gedeelde zorg. Bij zorgen rondom huiselijk geweld en kindermishandeling volgen we de stappen van de Meldcode.

- **KIBEO (kinderopvang Bevelanden en omstreken)**

Binnen onze school bestaat een samenwerking met Kibeo. Kibeo verzorgt de voor- en naschoolse opvang bij ons op school. Daarnaast is er ook 5 dagen in de week een peutergroep aanwezig.

- **Incidentele contacten**

Naast bovengenoemde instellingen zijn er nog diverse contacten met hulpverleners. We noemen bijvoorbeeld contacten met logopedisten, fysiotherapeuten, Kinderteam de Carrousel van het ADRZ, Kinderbescherming etc. De ib'er voert de gesprekken, het liefst met de ouders of in overleg met ouders en eventueel samen met de groepsleerkracht.

3.9 Verwijsindex

Onze school werkt samen met de Verwijsindex Zeeland van de GGD. Dit is een digitaal systeem waarin we een signaal afgeven als er zorgen zijn rondom één van onze

leerlingen op het gebied van bijvoorbeeld de veiligheid en het welbevinden in de thuissituatie, de (geestelijke) gezondheid of problemen in de thuissituatie.

Door een signaal in de verwijsindex weten wij sneller of een leerling ook bekend is bij andere professionals. Als dat het geval is, ontstaat er een match. De enige informatie die wordt bijgehouden is de naam, het geslacht en geboortedatum van de leerling en daarnaast de gegevens van de professional. Wat er precies aan de hand is, of waarom een professional betrokken is, wordt niet in de verwijsindex vermeld.

Op het moment dat er een match ontstaat zullen wij als school toestemming van ouders vragen om contact op te mogen nemen met de betreffende professional. Ouders worden in dat geval uitgenodigd voor het gesprek dat volgt.

Door deel te nemen aan de Verwijsindex kunnen we ervoor zorgen dat we als betrokkenen bij een leerling zo veel mogelijk samenwerken in het oplossen van eventuele problemen.

4. Handelen

4.1 Doelen rondom sociale veiligheid

1. Alle kinderen voelen zich in hun basisschoolperiode bij ons op school veilig, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen;
2. Wij proberen ten alle tijde pestgedrag voor te zijn;
3. Wij benaderen onze leerlingen positief;
4. Wij communiceren helder en duidelijk met ouders omtrent veiligheid;
5. Wij hebben gedragsregels opgesteld en afspraken zijn vastgelegd. Regels en afspraken worden regelmatig herhaald en indien nodig bijgesteld.
6. We bevorderen het zelfvertrouwen van de kinderen door te werken aan een positief zelfbeeld en een zelfbewuste houding.
7. Wij leren de kinderen omgaan met gevoelens, wensen en opvattingen van henzelf en die van anderen.
8. Wij leren de kinderen sociale vaardigheden aan, bijvoorbeeld opkomen voor jezelf, omgaan met conflicten en samenwerken.

Leerlingen functioneren beter in een klas waarin zij zich veilig voelen, als ze weten waar ze aan toe zijn, weten dat ieders mening van belang is, dat ieder meetelt en dat ieder voor zijn eigen mening mag uitkomen. Als ze weten dat ze gewaardeerd worden door de eigen leerkracht, mede-leerkrachten en medeleerlingen. Kortom, waar een goede en positieve sfeer hangt. Of dat zo is, is afhankelijk van de (kwaliteit van de) relaties die de leerlingen onderling hebben en de relatie die de leerkracht met zijn klas en individuele leerlingen heeft. We noemen dit geheel van sfeer, onderlinge relaties, betrokkenheid, afspraken, maar ook motivatie en plezier in het pedagogisch klimaat. Wij vinden het belangrijk dat een leerkracht inzicht krijgt in het pedagogisch klimaat in zijn klas. Feedback van de leerlingen op zijn handelen en dit gebruiken bij zijn reflectie op zijn functioneren kan ertoe leiden dat hij zijn gedrag beter afstemt op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Elke leerkracht heeft blinde vlekken in zijn gedrag die onbedoelde effecten bij de leerlingen oproepen. In elke klas gebeuren dingen die leerkrachten niet zien. Het is niet gemakkelijk om te weten wat er in de hoofden van de leerlingen omgaat en hoe zij het zitten in deze groep ervaren.

5. Preventie

Voor de kinderen uit de groepen 1 en 2 wordt er twee keer per jaar de KIJK

registratie ingevuld. De verschillende onderdelen van de sociaal – emotionele ontwikkeling komen daarin terug. Bijvoorbeeld bij de basiskenmerken, het zelfbeeld en de lijnen m.b.t. relatie. Dit zijn onderdelen waaraan dagelijks in de lessen aan gewerkt wordt. Tijdens de vele spelsituaties oefenen de leerlingen van groep 1 en 2 ongemerkt allerlei vaardigheden.

De leerlingen van de middenbouw vullen een drietal vragen in over hun welbevinden en sociale omgang in de klas. De leerkracht heeft hierdoor een snel overzicht en weet met welke leerlingen hij/zij moet doorpraten. Afname vindt plaats in januari en mei van het schooljaar.

Mogelijke vragen aan de kinderen van de middenbouw over hun welzijn.

1. Ga je graag naar school?
2. Heb je het naar je zin in de groep?
3. Als er iets is, word je dan goed geholpen?

Er is een jaarlijkse vragenlijst van Vensters die wordt ingevuld door alle leerlingen van groep 6 t/m 8. Afname vindt plaats in mei van dit schooljaar.

Rollenspellen

Aan de hand van de situaties die zich voor doen maken we gebruik van: rollenspellen, gesprekjes individueel, met een klein groepje, met de klas, aan de hand van boeken, doos vol gevoelens, thema rondom sociaal emotionele ontwikkeling, met Vreedzaam, groepsvorming in de klas in de dagelijkse gang van zaken (plaatsen in de klas, werken op kleedjes), wellevenslesjes.

6. Signalering

Ter signalering nemen we op school af:

- Kijk registratie (groepen 1,2)
-

- invullen sociogram 2x per jaar
- Vergaderingen leerlingenraad waar sociale vaardigheid regelmatig terugkomt
- Vragenlijst leerlingen groepen 3 t/m 5
- Vragenlijst leerlingen groepen 6 t/m 8 Vensters
- IEP LVS Hart & Handen in midden- en bovenbouw
- observatie in observatiesysteem ERIK!

Tijdens de pauzes is er voldoende pleinwacht op het plein. Zij hebben een actieve houding en houden zicht op het hele plein. De leerkrachten lopen met hun klas mee naar buiten.

7. Borging

Tijdens de teaminhoudelijke besprekingen staat sociale veiligheid regelmatig op de agenda.

8. Protocollen

[Pestprotocol](#)

[meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling](#)

